

Landstingsstyrelsens förslag till beslut

Motion 2009:12 av Kristina Söderlund m fl (S) om förbättrad tandhälsa för barn i utsatta områden

Föredragande landstingsråd: Gustav Andersson

Ärendet

Motionärerna föreslår att påbörja ett projekt om förbättrad tandhälsa för barn i utsatta områden.

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige besluta

att anse motionen besvarad.

Alliansen har under denna mandatperiod gjort flera satsningar för att förbättra tandhälsan hos barn och ungdomar i utsatta områden. Idag har Folktandvården ett särskilt uppdrag om kollektiv kariesprevention till barn och ungdomar i utsatta områden (vårdbehovsområde 3 och 4). De kommuner som berörs är Botkyrka, Haninge, Huddinge, Järfälla, Nacka, Norrtälje, Nynäshamn, Sigtuna, Sollentuna, Stockholm, Södertälje och Upplands-Väsby. De stadsdelar inom Stockholms kommun som berörs är Farsta, Rinkeby-Kista, Skärholmen, Spånga- Tensta och Enskede-Årsta-Vantör.

Preventionsprogrammet består av:

- Kollektiv tandhälsoinformation till föräldrar med små barn (BVC)
- Individuell kallelse av 2-åringar för undersökning, tandborstinstruktion och eventuell behandling.
- Fluorlackning av 6-årständer och av andra molaren (12-årständerna)
- Tandhälsoinformation och fluorsköljning i förskoleklass och klass 5
- Fissurförsegling i åldersgruppen 6-8 år
- Utbildningsmaterial

Bilagor

- 1 Motion 2009:12
- 2 Hälso- och sjukvårdsnämndens yttrande

2009-09-15

Resultaten av de förebyggande insatserna har varit goda. Tandhälso-rapporten 2008 visar en tydlig förbättring av tandhälsan hos barn och unga i samtliga vårdbehovsområden i länet. Även om skillnaderna fortfarande är stora, har glappet mellan de mest utsatta områdena och de med bäst tandhälsa minskat. De största förbättringarna i tandhälsa har skett i vårdbehovsområde 4, d v s där tandhälsan är som sämst.

För att ytterligare förbättra barn och ungdomars tandhälsa förstärker Alliansen det förebyggande arbetet. I budget 2010 finns ett uppdrag om att starta ett projekt som riktar sig till samtliga ettåringar i vårdbehovsområde 3 och 4. Projektet startar 2010 och syftet är att sätta in tidiga åtgärder för att förebygga karies hos barn som just fått sina första tänder. De insatser som planeras är kallelse till tandvården med undersökning och individuell riskbedömning, samt motiverande samtal för föräldrarna kring kost- och munhygienvanor

Ettåringsprojektet riktar sig således brett inom både vårdbehovsområde 3 och 4. Det är viktigt att nå ut till alla barn i dessa områden. Att koncentrera projektet till endast två platser i länet, såsom föreslås av motionärerna, skulle utelämna områden där behovet av förebyggande insatser är stort.

LS 0905-0428

Behandling i landstingsstyrelsen

Landstingsrådsberedningen behandlade ärendet den 4 november 2009.

Landstingsstyrelsen behandlade ärendet den 17 november 2009.

Vid behandlingen i landstingsstyrelsen yrkades bifall dels till landstingsrådsberedningens förslag, dels till S- och V-ledamöternas förslag.

Landstingsstyrelsens beslut fattades utan omröstning.

S- och V-ledamöterna reserverade sig till förmån för sitt förslag att bifalla motionen.

Ärendet och dess beredning

Kristina Söderlund m fl (S) har i en motion (bilaga), väckt den 12 maj 2009, föreslagit landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta *att* påbörja projektet "Tandtrollet" i Husby och Fittja i syfte att förbättra tandhälsan hos barn under 6 år i dessa områden.

Yttranden har inhämtats från hälso- och sjukvårdsnämnden.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har den 15 september 2009 som yttrande överlämnat förvaltningens förslag (bilaga).

S- och V-ledamöterna reserverade sig till förmån för sitt förslag att bifalla motionen.

Bilagor

Motion 2009:12

Trots att tandhälsan bland barn och ungdomar i Stockholms län kontinuerligt förbättrats är skillnaderna i tandhälsa mellan barn i olika ekonomiska och sociala grupper fortfarande stora. Det framgår av Tandhälsorapport 2008.

I Nykvarn har barnen allra bäst tandhälsa. Här har föräldrarna tid, kraft och kunskap för att ta hand om sina barns tänder. I Skärholmen har 13,9 procent av treåringarna, som kommer på sin första kontroll, kariesskador på tänderna. I Rinkeby-Kista är siffran 12,5 procent. Barnen i de här stadsdelarna har också generellt sett fler hål. Genomsnittssiffran för Stockholms län är 4,5 procent.

I områden med hög arbetslöshet, många invandrare och många familjer med socioekonomiska problem behövs speciella åtgärder för att förbättra tandhälsan. Det handlar om insatser så tidigt som vid ett års ålder.

Därför föreslår vi att Stockholms läns landsting tar initiativ till att starta projektet "Tandtrollet" där tandhygienist med speciell kompetens kring barns tandhälsa integreras i BVC. Syftet är att tidigt nå föräldrarna med lättillgänglig information om kostråd, instruktion om tandborstning samt gratis tandborstar och fluortabletter. Tänderna är en del av barnens allmänhälsa, något som också understryker värdet av en samverkan med BVC. Socialdemokraterna föreslår att projektet startas i Fittja och Husby eftersom tandhälsan hos barn där är mycket dålig och eftersom det inte finns några tandläkarmottagningar där idag.

Med anledning av ovanstående föreslår vi landstingsfullmäktige besluta

att påbörja projektet "Tandtrollet" i Husby och Fittja i syfte att förbättra tandhälsan hos barn under 6 år i dessa områden.

Stockholm den 7 maj 2009

Kristina Söderlund

Mikael Sundesten

Anita Johansson

Hälso- och sjukvårdsnämndens yttrande

Förvaltningens synpunkter

I en motion av Kristina Söderlund m.fl. föreslås att Stockholms läns landsting (SLL) ska starta ett projekt med namnet Tandtrollet. Syftet med projektet är att med tandhygienister och BVC i samverkan nå ut till föräldrar med information om kost och tandborstning. Målet är en förbättrad tandhälsa hos barn under 6 år. Verksamheten föreslås starta i Fittja och Husby.

Skillnaderna i tandhälsa mellan olika områden i Stockholms län är stor. Även om andelen barn med karies minskar i såväl socioekonomiskt starka som svaga områden består ändå skillnaderna.

I dag har Folk tandvården ett särskilt uppdrag om kollektiv kariesprevention till barn och ungdomar i utsatta områden (vårdbehovsområde 3 och 4). De kommuner som berörs är Botkyrka, Haninge, Huddinge, Järfälla, Nacka, Norrtälje, Nynäshamn, Sigtuna, Sollentuna, Stockholm, Södertälje och Upplands-Väsby. De stadsdelar inom Stockholms kommun som berörs är Farsta, Rinkeby-Kista, Skärholmen, Spånga-Tensta och Enskede-Årsta-Vantör.

Preventionsprogrammet består av:

- kollektiv tandhälsoinformation till föräldrar med små barn (BVC)
- individuell kallelse av 2-åringar för undersökning, tandborstinstruktion och eventuell behandling
- fluorlackning av 6-årständer och av andra molaren (12-årständerna)
- tandhälsoinformation och fluorsköljning i förskoleklass och klass 5
- fissurförsegling i åldersgruppen 6-8 år
- utbildningsmaterial.

Nyblivna föräldrar erbjuds tandhälsoinformation vid BVC/folktandvårdsmottagning när barnet är 6-18 månader gammalt. Under en period av tre kalenderår fick 54 procent av föräldrarna till barn födda 2006 sådan tandhälsoinformation. I programmet för tvååringar deltog år 2008, 3 300 barn, motsvarande cirka 78 procent av barnen.

Förvaltningen har identifierat ett behov av tidiga insatser i socialt utsatta områden. Genom ett tidigt och systematiskt omhändertagande bedömer förvaltningen att målet om en förbättrad tandhälsa i dessa områden kan nås.

I budget för 2009 har förvaltningen fått i uppdrag att arbeta fram ett förslag på en verksamhet som riktar sig till ettåringar. Verksamheten förväntas starta 2010. De insatser som planeras är kallelse till tandvården med undersökning och individuell riskbedömning samt motiverande samtal kring

LS 0905-0428

kost- och munhygienvanor. Projektet vänder sig till samtliga ettåringar i vårdbehovsområde 3 och 4. Om barnet vid ettårsbesöket bedöms ha behov av att komma till tandvården även som tvååringar kallas barnet påföljande år, annars kallas barnet först vid tre års ålder. På sikt väntas insatser vid BVC helt ersättas av dessa individuella kallelser.